

UTSCH-
tescheni vaj,
aj, irós vaj és
as lipói turó
kapható.

I PAPIKA-
égek óriási
NDENFELD J.
r- és gyarmat-
ereskedésében
alota. Telefon

iskola,
mi, polgári,
masium, Abe-
i, nyilvános
ézet, valamint
más flu- és
i tankönyvek
int fél áron
Harmathynál,
utca 14. Kö-

y Károly
katonai cipész
Csapó-u. 41.
Mérték után
készíték tiszt
uraknak és
egyéves ön-
kénteseknek
cipőt és csiz-
lyszerűen. —
artok műhe-
észült legjobb
férfi-, női és
öket

borítékok
l kaphatók a
alban.

C S Ö N

örtökpapírokra
vidéki taka-
részevényekre
teljálgra 140 K
gyro . 90
kereszt aj. 40
kereszt aj. 32
csjegyre . 7
10
20
keresztaj 22

ró részletekben
: Ha sorsjegyet
an vannak, úgy
eküldése ellené-
t a fenti összege
észletésére
megki nem fize-
yeket kívánjuk
juk fenti
nt adjuk.

Kéziratok Kőcsön-
Társ. bankosklya
VTCA 13. SZÁM.
Alapítási év 1878.

ét fu
tást nyerhet
atu szobával,
ttal. Hatvan-

LŐSÖK

ELMÉBE!

zönség szives
CIKKEIMET
sz. alatt) és
zett árusító-
szészes voltá-
fogástalansá-
asztó közön-
el; miért is
szükségletét
mal megjelölt
vetkező árak-
is.

ona.
ller.

nuel

J. 4. szám.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR • PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN • FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT • KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KROMOVITZ • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49 • POLITIKAI NAPILAP

Küszöbön a döntés a galíciai csatában

Centrumunk állása kedvező — Balszárnyunk átvágta az oroszok visszavonulási utját — Hetvenezer orosz a németek fogságában — A cár dühében „Petrograd“-ra keresztelte Szentpétervárt

A monumentális csata még mindig eldöntetlen. A mai hetedik napon érkezett jelentéseink azonban, bár az előzőkhöz hasonlóan szűkszavúak, már sejtetik, hogy a döntés nem késheket sokáig, egyszersmind bepillantást engednek a bekövetkező eredménybe. A jelentések azt mondják, hogy centrumunk hősiességgel állja az orosz derékhad támadását, hogy a centrum északi szárnyán Lembergől keletre toldott már a harc vonal s hogy északi szárnyunk Wladimir-Wolinskij irányában elvágta az oroszok visszavonulási utját. Ha mindezekhez hozzávesszük, hogy egy jelentés szerint „az osztrák-magyar csapatok parancsnokainak taktikája azonos a németekével, akkor megérthetjük a küszöbön álló döntés képét. Gondoljunk csak arra, hogy a németek taktikája Kelet-Poroszországban immár hetvenezer orosz elfogatását eredményezte.

A csata hetedik napja

Bécs, szeptember 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A lapok haditudósítóinak a hadisajtószállásról érkezett jelentései egyértelműleg megegyeznek abban, hogy az osztrák-magyar csapatok offenzívája északon, tartós és heves harcok közben egyre előre halad.

Az északi harc vonalon küszöbön áll a döntés.

A keleti harc vonalon a helyzet változatlan, de kedvező.

E milliók által küzdött harcban a beérkezett jelentések indokoltá teszik azt a feltevést, hogy az osztrák-magyar csapatok parancsnokai azt a taktikát követik, amelyet a német vezérkar Franciaországgal szemben oly sikerrel alkalmazott.

A keleti hadsereg, állásai következtében erősen tartja magát az ellenség nagy túlsúlyával szemben.

A küszöbön álló nagy döntést illetőleg általános a kedvező kimenetel reménye.

Az eddigi eredmények a zseniális vezetésen kívül tisztjeink és katonáink leirhatatlan halálmegevetésének köszönhető.

A „vörös ördögök“.

Lemberg, szeptember 1. A lapok harctéri hírei kiemelik, hogy az oroszokat nagy rémü-

let fogta el a magyar honvédszárny látára. A fogoly orosz tiszt az azt kérdezték itt: — Sok van-e ebből a vörös ördögből?

Lemberg előtt nem szólnak az ágyuk

Bécs, szeptember 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Neue Freie Presse haditudósítója jelenti, hogy tegnap Lembergben csak négy órán át hallatszottak az ágyulövések. Ebből azt kell következtetni, hogy a harc vonal Lembergől távolabbra tolatott.

Elvágtuk az oroszok visszavonulási utját

Budapest, szeptember 1. (Magyar Távirati Iroda.) A hadisajtószállásról jelentik:

A Dankl lovassági tábornok vezénylete alatt álló hadsereg sikerének jelentőségét az oroszok ellenállása mutatja. — Az oroszok ugyanis kezdetben két hadosztályt állítottak szembe Dankl seregével, de ezt az erőt később hat hadtestre szaporították. Az orosz hadsereg visszavonulásának útja Wladimir-Wolynskij irányában el van vágva.

Egy orosz vezérkart elfogtak

Lemberg, szeptember 1. (Magyar Távirati Iroda.)

Ma egy egész orosz vezérkart szállítottak a lemergi hadtestparancsnoksághoz, Landwehr-katonák kíséretében.

Wannovski lett volna Galicia kormányzója

Lemberg, szeptember 1. (Magyar Távirati Iroda.)

Wannovski orosz altábornagy, akit a turynkai ütközetben egy magyar honvédszárny a bajonettjével leszurt s aki a lemergi kórházban behalt sebébe, minden készpénzét a mi Vöröskeresztünknek hagyományozta, hálából a szeretetteljes ápolásért. Iratai között Miklós cárnak egy levelét találták, amelyben a cár Galícia elfoglalása után kinevezi Wannovski altábornagyot Galícia orosz kormányzójává.

Stein tábornok jelentése a franciák elleni előnyomulásról és 60,000 orosz elfogatásáról

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Berlin, szeptember 1. (Érkezett hajnali 3 óra 10 perckor.) A nagy főhadiszállásról jelentik tegnapi kelettel hivatalosan:

Kluck tábornok serege Combles vidékén egy gyöngye francia haderőnek oldalba támadását egy hadtesttel visszaverte.

Bülow tábornok hadserege St. Quentin mellett teljesen megverte a tulerőben levő francia hadsereget, miután előzőleg már előnyomulása közben elfogott egy angol gyalogos zászlóaljot.

Hausen tábornok hadserege Réthel közelében az Aisne folyó felé szorította vissza az ellenséget.

Albert württembergi herceg hadserege a Maason való átkelés további folyamatában előcsapataival nekiment az ellenségnek, később azonban nagyobb ellenséges haderő elmentamadására csapatainak egy része kényszerült visszatérni a Maas innenső partjára. Később a hadsereg ismét átkelt a Maas folyón és most az Aisne felé nyomul. A Les Ayvelles erődöt e sereg előnyomulása közben bevette.

A német trónörökös hadserege folytatja előnyomulását a Maas felé és az azon túl fekvő vidékeken, miután Montmedy erőd parancsnokát az erőd helyőrségével egy ki-rohanásuk alkalmával elfogta. Az erőd elesett.

Rupprecht bajor trónörökös és Heeringen tábornok hadserege folytatja harcait a francia Lotharingiában.

A keleten Hindenburg tábornok hadseregének bejelentett győzelme sokkal nagyobb jelentőségű, mint aminőnek eleinte látszott. Dacára annak, hogy Neidenburg fölött újabb ellenséges haderők léptek föl, az ellenség teljes vereséget szenvedett. Három hadtest megsemmisült és 60,000 ember, ezek között két tábornok, esett német fogságba. Csapatunk sok ágyut és tábort jelvényt zsákmányoltak. A még Kelet-Poroszországban időző ellenséges csapatok megkezdték a visszavonulást.

Von Stein főhadiszállás-mester.

A masuri győző kiténtetése.

Berlin, szeptember 1. A Wolff-ügynökség jelenti: A német császár Hindenburg tábornokot, a Masuri-i győzőt táborszernagygyá nevezte ki és a vaskoronarenddel tüntette ki.

Berlin, szeptember 1. A Masuri-tavak melletti harcokban az oroszok rettenetesen garázdálkodtak. A német tiszték így nyilatkoztak róluk:

— Akasztófárávaló gazemberek azok, nem katonák!

Hetvenezerre növekedett az orosz foglyok száma

Berlin, szeptember 1. (Magyar Távirati Iroda cenzurázott jelentése.)

Az Ortelsburg melletti csatában eddig 70,000 orosz fogoly közöttük 300 tiszt esett a németek kezébe.

Berlin, szeptember 1. (Magyar Távirati iroda cenzurázott jelentése.) A Lokalanzeiger jelenti, hogy a németek ellen harcoló öt orosz hadtest közül egy majdnem teljesen a németek kezébe esett. Négy hadtestet üldöznek a németek. Az oroszok közül több ezer a mocsárba pusztult.

Peterburg helyett Petrograd

Pétervár, szeptember 1. (Magyar Távirati Iroda.)

A cár parancsot adott ki, amely szerint Szentpétervár eddigi németesen hangzó Szankt Peterburg neve helyett „Petrograd”-nak nevezik.

Bobrinski grófot lelőtték.

Bécs, szeptember 1. A Neues Wiener Tagblatt berlini tudósítója jelenti, hogy Bobrinski gróf дума-képviselőt egy ukrainai diák Kiewben lelőtte. Bobrinski egy népgyűlésen beszédet mondott, amikor a diák rálőtt. A gróf súlyos sebet kapott a vállán. A diákot elfogták.

Páris körülzárva

Bécs, szeptember 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Reichspost hírül adja, hogy Páris észak felőli elzárása befejezett tény. A teljes francia debacle immár elkerülhetetlen.

Bécs, szeptember 1. (Magyar Távirati Iroda.)

Párisból a lakosság rémülten menekül.

Az angolok Ostendében

Bécs, szeptember 1. A Fremdenblatt jelenti, hogy angol tengerészkatonaik megszállták Ostendét.

(Ez a hír korántsem hat a meglepetés erejével, mert már augusztus 21-én híre jött, hogy az angolok a belga tengerparton csapatokat szállítottak ki.)

Német győzelem a Csendes-óceánon

Bécs, szeptember 1. A Zeit jelenti New-yorkból:

San-Francisko közelében a Csendes-óceánon harc volt egy angol és egy német hadihajó között. Az angol hadihajó megsemmisült.

Elfoglalt német gyarmat

Bécs, szeptember 1. A Neue Freie Presse jelenti Berlinből, hogy Togo német-afrikai kolóniát, amelyet kis rendőrcsapat védett, az angolok és a franciák elfoglalták. Az ellenségből ötven ember elesett.

Mádi Kovács zászlóaljparancsnok megcáfolja a rémhíreket

Mádi Kovács István százados, a debreceni 3. honvédegyezred pótzászlóaljának parancsnoka a következőket teszi közzé:

Felhívás a Nagyközönséghez!

Tudomásomra jutott, hogy állítólag a harctérről visszaérkezett sebesültek révén különösen ezredem tisztjeinek hozzátartozóit érdeklő rémhírek terjedtek el az egész városban.

Egy érző ember kötelességét vélem teljesíteni akkor, midőn a nyilvánosság e részünkről szokatlan utjára térve, kérem különösen az ezredünkben szolgálóknak nagyszámu hozzátartozóit, hogy ne adjanak hitelt ezeknek a híreknek.

Hiszen, sajnos, egy diadalmas nagy ütközetnek is természetes következménye, hogy saját csapatainknak — különösen annak egyes exponáltabb részének — szintén nagyobb veszteségei vannak; de az is rég bebizonyított tény, hogy a riasztó hír gyors szárnyon jár és szájról-szájra adva, hihetetlen nagyra nő.

Ezennel hivatalosan kijelentem, hogy mint a m. kir. debreceni 3. honvédegyezred pótzászlóaljának parancsnoka és ily minőségben első sorban hivatott, ezen állítólagos veszteségről eddig semminemű hivatalos értesítést nem kaptam; ez már magában is bizonyíték a mellett, hogy a hír feltétlenül tulzott.

Állításom megerősítéséül legyen szabad azt is felhoznom, hogy egy — a harc közben minden idegével lekötött — legénységi állományú egyén (pedig egyelőre csak ilyenek jöttek vissza sebesülten) könnyen elképzelhetően a harmadik szomszédjáról sem igen sejt-het valamit, nemhogy egy ezred esetleg 2000 lépés hosszú harcvonalán elosztott tisztjeinek sorsáról tudjon biztos hírt adni.

Magam személyesen beszéltem valamenynyí ezredbeli sebesülteivel, de nekem ilyeneket nem mondtak, pedig alaposan kérdezősködtem.

Felkérem tehát a Nagyközönséget, ne izzassa magát oktalansul s tekintse az ily híreket alaptalan mende-mondáknak, melynek a huszadrésze sem igaz.

Ha a háboru további folyamán hivatalos értesítéseket kapok, akkor ugy is reám hárul az a szomorú kötelesség, hogy az egyes veszteségekről a hozzátartozókat értesítem s ezt azonnal közölni szolgálati kötelességem. Addig pedig ne higgyenek senkinek, még ha azt mondja is, hogy saját szemével látta.

Az összes újság- és egyéb hírek alapján teljes határozottsággal merem állítani, hogy dicső bajtársaink az egész vonalon diadalmasan nyomulnak előre. Nincsen semmi ok a csüggedésre. Isten és az igazság velünk van.

Végül, azt hiszem, megértőkre talál azon kéréssem, hogy a katonai kórházak előtti csoportosulástól, az ezzel járó lármától és a hiába való kérdezősködéstől, már csak a nyugalomra vágyó sebesültek érdekében is tartózkodjanak.

Mádi Kovács István,
honvéd százados.

A közönség hálás köszönettel tartozik a zászlóaljparancsnoknak, aki minden dicséretet megérdemlő módon sietett megcáfolni azokat a hiób-híreket, amelyeknek alaptalanságát a felhívásban meggyőző módon csoportosított

érvekkel mutatja ki. De hálás köszönetet kell, hogy érezzenek a zászlóaljparancsnok iránt maguk azok a lelkiismeretlen emberek is, akik otromba pletykáikkal rémitgetik a közönséget, mert hiszen a zászlóaljparancsnoknak módjában lett volna, hogy büntető eljárás alá fogja a hiób-hírek költőit s a pletykák hordozóit. És ha talán a zászlóaljparancsnok felhívásának nem volna foganatja s a nagyképi „jól informált” urak nem hagynák abba harctéri gyász-híreik terjesztését, úgy kérjük a rendőrséget, haítsa végre Karres vezérőrnagynak, Temesvár katonai parancsnokának rendelkezését, amelynek 2. pontja Debrecen területén is életbelépett s amely mindazon személyek felügyeletére és letartóztatására hívja fel az arra hivatottakat, „akik szenzációs, de az igazságnak meg nem felelő híreket terjesztenek, kik katonai műveletek ellen irányuló meg-gondolatlan és illetéktelen bírdalokkal a lakosságot ok nélkül nyugtalanná, bizalmatlanná tehetnék és közöttük félelmet idéznének elő”.

A debreceni segély-akció

Az államsegélyek kifizetése megkezdődött.

A polgármesteri hivatal a következőket teszi közzé:

A mozgósítás folytán bevonultak családjai államsegélyének kifizetése szeptember hó 2. napján, szerdán reggel 8 órakor kezdetét veszi. Minthogy a kir. adóhivatal részletenkint és kerületenkint küldi át az összeírás eredményét, a kifizetés is ehhez képest történik.

Szeptember 2-án a mezőségen lakók és a III. kerületben lakók kifizetése veszi kezdetét. Hogy a többiek milyen sorrendben következnek, esetről-esetre közhírré lesz téve. A kifizetést a városi adópénztár teljesíti. A felek a kerületükbeli adókövetőknél jelentkezzenek, akiktől könyvecskéiket átvéve, az adópénztárhoz menjenek.

Felhívja a hatóság az igényjogosultakat, hogy lehetőleg türelemmel várják meg, míg a sor rájuk kerül s kísérik figyelemmel a lapok idevonatkozó értesítéseit.

Ujabb adományok.

A hadba vonultak családtagjainak segélyezésére újabb adakoztak: Államépítészeti hivatal műszaki, segéd, uti személyzete: 75, Józsa és Jóna perselygyűjtése 10.01, Eröss Józsefné 20, dr. Thegze Gyula 50, Royal tulajdonosok heti adakozása 17.50, Royal személyzet heti adakozása 15, Polgármesteri hivatalban begyűlt 322.10, Nagytemplomi gyűjtés 189.04, Kardos László személyzetének gyűjtése 31.49, Köztisztviselők vállalat perselygyűjtése 5.30, Molnár Ferenc perselygyűjtése 13.71, Martinek Ferencné 20, Gönöczy-egylet internátusi alapja 50, színházi bodega gyűjtése 5, Fodor Emil titkár 20, Thurzó Kálmánné 20, Ipar- és Kereskedelmi Bank tisztviselői 33.04, Bodnár Géza perselygyűjtése 17.81, Hortobágy gőzmalom perselygyűjtése 4.71, Erzsébet-kávéház perselygyűjtése 8.20, Epstein Izidor perselygyűjtése 12.42, Gyáriparosok Szövetsége helyi fiókjának gyűjtése: Szántó György elnök 50, Ausch Mór 5, Vértessy 2.50, Gyurcsányi 2.50, dr. Kuthi Sándor titkár 5, Gold József 8, Weisz Dávid 5, Sipkovits 5, Dávidházy Kálmán 5, Simon Mihály 5, Fleischer István 5, Eperjesy 2, Dresdner Armin 5, Érczy Kálmán 5, Fürst Ödön 5, fiók pénztárából 5, N. N. 5, Toroczky Oswald 10, Papp Károly 4, Kaszanyitzky Andor 20, id. Weichinger Károly 100, W. J. 10.

Aranyat vasért.

A behívott katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére ékszüreiket ajándé-

Szt. Lukács-
fürdői **Kristály** forrás **ásványvíz**

a világ legerjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA** városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

kozta: Mogyoróssy Gyözőné 1 pár fülbevaló, Schreyer Gyuláné 1 aranylánc szivzszuszuval, 2 kis értéktárgy, Scholle Róza 1 aranygyűrű, 1 fülbevaló, 1 ezüst karperec, ezüst szuszu, Gyarmathy Istvánné ezüst szuszu, Rauchbauer Jánosné 1 ezüst karperec, 1 ezüst kés, 1 ezüst bross, 3 szuszu, Kresó Jánosné 1 arany gyűrű, Bakó Béla 1 ezüst lánc, Sándor Béla 1 ezüst óra, 1 ezüst lánc, Géber Mihály 1 ezüst kereszt, 1 ezüst nyakendő szorító, 5 ezüst gomb, Szántó Gyözőné 2 karperec és arany lánc, Juhász Ilonka 1 arany karperec, 1 fülbevaló.

A segélyező bizottság kéri a város nemesszövület polgárait, kegyeskedjenek készpénzadományait a főispáni titkári hivatalba átszolgáltatni, a természetbeni (liszt, zsír, burgonya, szalonna, stb.) adományok nyújtását szívesen veszi a Központi Iroda (Egyházi bérpalota).

A segélyező bizottság kéri egyúttal azokat az áldozatkész hölgyeket és urakat, akik havonkénti megajánlásokat tettek, kegyeskedjenek ezek összegét szintén a főispáni titkári hivatalhoz eljuttatni.

Az egyetemi tanárok eskütétele

Kiss Ferenc rektor üdvözlő beszéde

Augusztus 31-én délelőtt 11 órakor a kultuszminisztérium nagytermében történt meg a debreceni és a pozsonyi tudományegyetemek tanárainak ünnepélyes eskütétele. Az esküt Illosy Lajos államtitkár és Tóth Lajos miniszteri tanácsos osztályfőnök jelenlétében maga Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter vette ki, melynek elhangzása után a miniszter szíves szavakkal üdvözölte az új tanárokat s kívánt szerencsét működésükhöz. Az esküt tett tanárok nevében a debreceni egyetem rektora: Kiss Ferenc üdvözölte a minisztert s a helyzethez alkalmazott beszédben fejtette ki röviden az új egyetemek nagy jelentőségét s a tanárok működésének főbb szempontjait. A beszédet tudósítónk a következőkben adja:

— Kegyelmes Uram! Nem vélem túlértékelni e mostani pillanatot, midőn ennek a hadi tények ama rettenetes zuhatagában is, melyek ma a világ oszlopait rengetik, nem csekély jelentőséget tulajdonítok. A mai helyzetből kibontakozás s a győzelem bizonyára a fegyverek hatalmán fog eldőlni, de a magyar nemzet jövője, nagysága, üdve a kulturán. Ma, midőn a világműveltség két vezérnemzetének kulturmissziójába vetett hitből oly hirtelen kiábrándultunk, előttem nagy súlyú esemény az, hogy a magyar állam éppen a harci zaj borzalmi között két új tudományegyetem kapuit nyitja meg, s amidőn a legművészibb technikával épített erődök s várvédelmi vonalak egymásután omlanak össze, hazánk vezető férfiai valóban providenciális bölcseséggel járnak el, amikor a jövő védelmére s biztosítására a kultúra újabb bástyáit építik meg.

E bástyafokokra állított bennünket felséges királyunk kegye s mi e nagysúlyú időkben teljes nagyságában átértjük s érezzük a feladat lélekbenjáró voltát s horderejét, melynek teljesítésére vállalkoztunk. Ma, mikor mindenkinek a haza védelmére kell sietni, úgy érezzük, hogy a honvédelemnek, ha nem oly bravuros munkáját, mint

a harctéren vérző testvéreink, de mindenestre szintén számottevő részét vállaljuk s végezzük.

A tettek korát éljük, nincs jogunk a munkára rendelt időt hosszas szónoklatokkal fecsérelni, azért röviden fogadást teszünk Nagyméltóságod előtt, hogy önállomásainkon e haza jövőjének legbiztosabb alapjait: a lelkiismereti, a tudományos s a politikai szabadság ügyét minden fizikai, szellemi s erkölcsi erőnkkel hiven szolgáljuk. Legyen e fogadalom s az ennek megvalósítását célzó becsületes törekvés részünkről a köszönet és hála Excellenciád azon jóságáért, melylyel ránk nézve e gyönyörű munka teljesítését lehetővé tette s midőn arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy a legmagasabb trón zsámolyánál alattvalói hűségünket, hódolatunkat s mélységes hálánkat tolmácsolni kegyesen méltóztassék, hivatalba lépésünk első kedves tényeként Urunk Királyunk fegyvereire győzelmet, drága életére áldást imádságos szívvel kívánunk.

Zugó éljenzés kísérte a rektor szavait, melyeket Jankovich Béla miniszter mint a kötelességteljesítés jóleső zálogát vett tudomásul s melynek kapcsán megígérte, hogy a tanárok hódolatát Ő felsége tudomására juttatja; majd bemutattatta magának a tanári kar tagjait s mindegyikkel szívélyes szavakat váltott. Azután a tanárok az államtitkárnál tisztelegtek, az esküiről szóló formulát írták alá, végül a rektor s a tanács tagjai az ügyosztály főnökével beszéltek meg a legközelebbi feladatokat.

A debreceni akadémia volt tanárai igazi megilletődéssel látták, hogy Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok az egész ünnepélyes aktusnál jelen volt, így mintegy elkísérte őket a legutolsó, a legelső állomásig.

Itt említjük meg, hogy a debreceni egyetem prorrektorává dr. Pápay József, a hittudományi kar dékánjává dr. Erdős József, prodekanjává dr. Zoványi Jenő, a jog- és államtudományi kar dékánjává dr. Kun Béla, prodekanjává dr. Thegze Gyula, a bölcsészeti, nyelv- s történettudományi kar dékánjává dr. Pokoly József, prodekanjává dr. Láng Nándor neveztetett ki.

Újabb fogoly-szállítmány a debreceni állomáson

Ma délben, pontban egy órakor egy különvonat rohogott be Szatmár felől a debreceni nagyállomásra kétszázhatvan hadifogollyal és rengeteg zsákmányolt municióval. Az északi csatateren operáló jobbszárnyunk ejtette foglyul az oroszokat, akikkel együtt börtönükbe kerültek az ellenség löszerei is.

Az elfogott orosz katonák négy tiszt vezetésével nagymennyiségű municiót akartak szállítani az orosz középhad számára. Vasárnap hajnalban lépték át a határt, amikor huszárjaink bekerítették s foglyul ejtették őket. Az oroszok több mint százezer töltényt és ágyugolyót vittek, amelyek most zsákmányunkat képezik. A löszereket négy vagonban hozták, a hadifogságba jutott négy tisztet: két főhadnagyot, két hadnagyot és a legénységet személykocsikban szállították. — Debrecenben teát és ebédet kaptak a foglyok,

akik meg vannak elégedve a bánásmóddal, amelyben fogságuk ideje alatt részük volt. — Jókedvűek, cseppet sem látszanak levertnek, kedélyesen diskurálgatnak a közönséggel s nem győznek eléggé hálálkodni, hogy magyar fogságba jutottak. Az elfogottak, akiknek egy része orosz-lengyelországi zsidó, keservesen panaszkodtak, hogy a tisztek pisztolylyal és korbáccsal kergették őket előre s mivel ők nem akartak katonának bevonulni, kivégzéssel fenyegették mindannyiukat.

A hadifoglyok itt időzése közben derűs jelenet játszódott le. A pályaudvar közönségéből valaki merően nézte az oroszokat, mire ezek összetett kézzel, oroszul és zsargon nyelven esküdöztek égre-földre, hogy ne ériék meg a reggelt, ha egyetlen „ungaru“-t is bántottak. Saját beismerésük szerint is roppantul gyávák voltak. Különösen akkor ijedtek meg, ha szembetalálták magukat a „vörösnadrágosokkal“, a magyar honvédhuszárokkal, akik ugy mentek feléjük, mint a sárkányok.

A foglyokat délután tovább szállították.

HIREK

Tisza István gróf a magyar-román testvériségről

A miniszterelnök távirata bukaresti követünkhöz

Budapest, szeptember 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A bukaresti lapok jelentése szerint Tisza István gróf miniszterelnök Czernin Ottokár gróf bukaresti osztrák-magyar követhez a következő táviratot intézte:

Örömmre szolgál, hogy megerősíthetem azt a hírt, mely szerint Magyarországon összes románnyelvű lakossága hazafias lelkesedéssel vesz részt abban a küzdelemben, melyet Délkelet-Európa rendjének, civilizációjának és szabadságának érdekében folytatunk. A mi románjaink nem maradnak serki mögött sem abban a hazafias felbuzdulásban, amely a monarkia összes népeit a trón és a megtámadott haza védelmében egyesíti. A tartalékosok lelkesedéssel sietnek ezredeikhez, mindenki: gyermekek, aggastyánok teljesítik a haza iránti kötelességüket. A hűségnyilatkozatok, a testvérisülés jelenetei egymást érik a nemzetiségi mozgalom legmarkánsabb vezetőinek, a többi között Vajda és Vlád uraknak részvételével.

Az igazság, amelyet én egy negyedszázad óta hirdetek, a magyar és a román fajnak érdekközössége nyilvánul meg világosan a jelenlegi dicsőséges és termékeny válság alatt. A mindennapi élet minden kicsinyessége és helytelensége eltűnik a közös ellenség által felvetett nagy problémák előtt.

A fegyverekben való testvériségből ki fog sarjadosni a vállvetett békés munkálkodásban való testvériség. A közös küzdelem és a közös dicsőség olyan helyzetnek fogja szilárd alapját megalapítani, amely egyaránt megfelel a magyar állam szükség szerű követelményeinek és a román nemzetiség jogos óhajának. Nem szükséges kijelentem, hogy én a magam részéről mindent el fogok követni a valóban nemes cél elérése érdekében.

Gróf Tisza István.

— A városi virillisták. Debrecen város igazoló választmánya jelenti, hogy a városi törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai 1915. évre szóló névjegyzékének összeállítására céljából a legtöbb adót fizetők

Tábori és hadi felszerelésekhez FÓZOKÉSZÜLÉKEK, VIL-LANYOS LÁMPÁK, HÁTI ZSÁKOK ALVÓZSÁKOK TEVESZŐR - TAKARÓK BŐRÖNDÖK BROWNING REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK MENTZE ÁRUHÁZABAN, PIAC-UTCA 38. SZÁM

névsora szeptember 2-ikától 8 napra a polgármesteri titkári hivatalban közszemlére van kitéve s ott a névsort mindenki megtekintheti. Ez alatt a 8 nap alatt lehet felszólalni a névsor ellen és lehet érvényesíteni az adó kétszeres beszámításának kedvezményét.

— **A kraszniki csata debreceni hőse.** — Mély részvétellel fogadtuk a következő gyászjelentést:

A kimondhatatlan fájdalomnak szivettépő érzete által porba sújtva tudatjuk, hogy vé-rünk, reménységünk, büszkeségünk, a legjobb fiu, a legjobb férj, a gyöngéden szerető jó testvér, a kedves vő és sógor, a drága unoka, szerető rokon, odaadó jó barát és hűs-eges bajtárs

*ifj. Gyarmathy István,
a 2. magyar. kir. honvédszázadrednek
tartalékos zászlósa,*

boldogságra teremtett életének tavaszán, nagy reményű jövőjének kiűszöbén állva, 24 éves korában, a **Kraszniki csatában kapott halálos sebesülés következtében**, messze idegenben övétől, szeretteitől távol, a lemergi cs. és kir. helyőrségi kórházban folyó hó 27-én **királyért, hazáért dicsőséges halált halt.** Debrecen, 1914. augusztus 31. Vigasztalhatatlan özvegye ifj. Gyarmathy Istvánné Ungváry Margit. Bánatos szülői: Gyarmathy István, Gyarmathy Istvánné Liptay Mária. Hőn szerető testvérei: Gyarmathy Mariska jegyesével, Noszlopy Ába honvéd főhadnagygyal, Gyarmathy Miklós cs. és kir. egvéves tűzér önkéntes, Gyarmathy Klára, Gyarmathy Sanyi. Gyászba borult apósa: Ungváry József. Sógora és sógora: Rauhauer Jenő, Rauhauer Jenőné Ungváry Róza, Rózsika kis leányukkal. Nagyszülei: idősb Gyarmathy István és neje. — Az összes rokonság nevében is. — Az Isten a mi reménységünk!

— **Nagy tűz a Stegmüller-téglagyárban.** Ma este kilenc órakor veszedelmes tűz pusztított a Köntösgátnál levő Stegmüller-féle téglagyár telepén. Kigyuladt és perig leégett a körkemence kétszáz méter hosszú deszkából készített, kátrányozott fedelű épülete. A tüzet a közeli városi téglagyárban vették észre s innen értesítették a tűzoltóságot, a mely gőzfecskendővel felszerelve vágtatott a várostól négy kilométerre fekvő gyárhoz. A tűzhöz kivonult egy század honvéd is, akiknek segítségével három órai megfeszített munka árán sikerült megakadályozni a tűz terjedését. Fél egyre teljesen eloltották a tüzet s így megmentették a körkemencével szomszédos épületeket és lakóházat a pusztulástól. A téglagyár kára 15—20.000 korona között váltakozik. A tűz oka eddig ismeretlen. A csendőrség erővel nyomozást indított a tűz okának kiderítése végett, mert megállapítást nyert, hogy három hét óta nem folytatták az üzemet s ez időtől fogva nem volt tűz a kemencében.

— **Beiratás a polgári fiúiskolába.** A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában — Csapó-u. 58. — a beiratások d. e. 9—12-ig eszközöltnének. A tanítás rendes időben kezdődik.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

ABDAHR RAHMAN KINCSE

Keleti regé az Ezeregy éjszaka nyomán 4 felv.
Sorrentó és Palermó. Természeti szépségek.
A fekete csillag. Kacagató.
Gyula mint éthordó. Komikus jelenetek.

La Camargó. Olasz életkép
1 felvonásban.

HÁBORUS HIRADÓ.

Az első mozgófénykép, mely a mozgósítás
óta megjelent.

Előadások kezdete este 6 órakor. Ren-
des helyárak. Folytatólagos bemenet.

Osztórtékon — Pénteken, szept. hó 3-án, 4-én

A KÉT ANYA.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Megnyílik a törvényhatósági telefon.

A debreceni posta- és távirtdahivataltól nyert értesülésünk szerint holnaptól, szeptember hó 2-ikától kezdve a törvényhatósági telefon-hálózat ismét rendelkezésére áll a közönségnek, vagyis Hajdúvármegye területén ismét lehet beszélni a telefon előfizető állomásokról.

— **A honvédelmi miniszter megállapította az élelmi cikkek árát.** Debrecen város polgármesteréhez ma a következő leiratot kapta a honvédelmi miniszteriumtól:

A hadiszolgáltatásokról szóló 1812: LXVIII. t.-c. 22. §-a alapján az élelmezési cikkekért megállapított és a folyó évi 11683. eln. számú rendelettel a törvényhatóságnak megküldött kimutatásban foglalt tételtételek közül az alább felsoroltakat az idézett törvény 22. §-ának utolsó bekezdése értelmében az idézett rendelettel közölt ármegállapítás óta mutatkozott piaci áralakulás alapján a következőkben módosítom, illetőleg újabbban a következőképpen állapítom meg:

Buzáért métermázsánként 29 kor. 50 fill., árpáért 18 kor., tengeriért 17 kor. 50 fill., rizsért 50 kor., árpakásáért 40 kor., daráért 44 kor., babért 40 kor., lencsért 60 kor., borsóért 45 kor., kávéért 320 kor., cukorért 95 kor., szénáért 11 kor. 50 fillér. — A miniszter helyett Karátson s. k., államtitkár.

— **A Vörös Kereszt részére** a következő adományok érkeztek: Egyed Ignác 2.06, Kurz Klári 5, Kontsek Kornél 10, Sárváry Lőrinc és nővére 40, özv. Reichmann Árminné 20, Tihanyi József 10, N. N. 2, Mayer János 10, özv. Kaszanyitzky Endréné 10, Havas Gáborné 10, Kaszanyitzky Oly 2, Kaszanyitzky Mici 2, Ordódy Gézáné 10, Hegedűs Sándor 10, dr. Fáy Márk 4, Farkas Jenő 10, Kovács Gyula 10, Fisch Lajos 10, dr. Gutfreund Samuné 20, Reichmann Helén 1 tollpárna, 2 párnahuzat, 3 férfi ing, dr. Várady Szabó Jánosné ajándéka 5 üveg bor, 6 üveg befőtt, 2 tollpárna, 4 párnahuzat, 6 női ing, 4 férfi ing, Békés Emil 100 üveg ásványvíz, Leszkay Gézáné Budapest 12 kor. Fenti adományokat köszönettel nyugtázom és tekintettel arra, hogy sebesültek naponként érkeznek, igen kérem a közönséget, hogy pénzbeli, valamint természetbeni adományaitak sürgősen hozzám juttatni sziveskedjenek. S o m o s s y László, a Vörös Kereszt Egylet pénztárnoka.

— **Évmegnyitás a kereskedőtársulati polgári fiúiskolában.** Augusztus 31-én délelőtt 8 órakor: javító, pótló, fölveteli és különbözeti vizsgálatok; ezen a napon beiratkozni nem lehet. A beiratkozás ideje: szeptember 1—4. napjai, délelőtt 9-től 12-ig, délután 4-től 5-ig. Az iskolai év megnyitása, melven már minden tanuló megjelenni köteles, szeptember 12-én délelőtt 8 órakor lesz; a rendes tanítás szeptember 11-én kezdődik. — A z i g a z g a t ó s á g.

— **Beírás a városi zenedéni.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájának tanéve szeptember hó 14-én veszi kezdetét. Beiratkozhatni szeptember 1-től 10-ig, naponta délelőtt 10 órától 1 óráig a tanintézet Vár-utca 1. sz. a. helyiségében — ahol a tanításra, tandíjfizetésre vonatkozólag készséggel felvilágosítást nyújt az igazgatóság.

— **Az összes intézetekben** használt tankönyvek, legújabb kiadásban, ódon és új állapotban kaphatók Csillag Arthur könyvkereskedésében, Városház-épület.

— **A Kereskedői Társulat által fentartott esti kereskedelmi szaktanfolyamon** — amelynek bizonyítványai államérvényesek — a beírások már most eszközölhetők a Kereskedelmi Iskola igazgatósági irodájában. Tandíj 65 korona. Csak kellő számú hallgató jelentkezése esetén nyitja meg a tanfolyamot az igazgatóság.

— **Használt tankönyvek,** hatóságilag fertőtlenítve, valamint új állapotban is minden iskola részére kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz. a főposta mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK

Üzlet

A DEUTSCHE-üzletben tescheni vaj, Andrassy vaj, írós vaj és gvinge vajas liptói túró mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-különlegességek óriási raktára I. INDENFELD J. JENO fűszer- és gvarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Ref. főiskola, kereskedelmi, polgári, kath. gymnasium. Abelesz, Dóczy, nyilvános polgári intézet, valamint az összes más fiú- és leányiskolai tankönyvek előírás szerint **fél áron** kaphatók Harmathynál, Fűvészkert-utca 14. Kö-tés ingyen!

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

2-3 iskolai tanulót

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Állás

Íróan ólótű házaspár házmesternek felvétetik. Hatvan-u. 16.

19-26 éves eleven, ügyes embert keresek azonnali alkalmazásra 50 korona fizetéssel. Cim a kiadóhivatalban.

Idősebb asszonyokat felveszek napi 2 korona keresetre. Cim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Lakbörletti szabályzat kiadó cédulát bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

KIADÓ gargonlakás.

Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butorozva vagy fűresen **november elsejére** kiadó. Továbbá kiadó egy kütűbő **borpince** is. Értekezhetni ugyanott **Gáll Vilmos** bir. végrehajtónál.

Hirdetmény.

Az Avasi Erdőipar Részvénytársaság évi rendes közgyűlését

f. évi szeptember hó 14-én, hétfőn délután 10 órakor Debreczenben, Kossuth-utca 3. sz. üzleti helyiségében tartja, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1913/14. üzletévről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
2. A mérleg- és eredmény-számla megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Három igazgatósági tag választása 3 évre.
5. Három felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.

Debreczen, 1914 augusztus 31.

A mérleg és jelentések a mai naptól kezdve a vállalat üzleti helyiségében megtekinthetők.

MÉRLEG. Vagyron: Iparvasut. gőrpályák, c usztatók, épületek és faanyag 597.142 K. Adósok 24.330 K 80 f. Veszteség 22.149 K 13 f. Együtt 643.621 K 93 f. — Teher: Részvénytőke 50.000 K. Hitelezők 593.621 K 93 f. Együtt 643.621 K 93 f.

EREDMÉNY. Kiadások: Üzemköltségek, fizetések, adók stb. 52.596 K 41 f. Kamatok 42.270 K 56 f. Együtt 94.866 K 97 f. — Bevételek: Áru sz. m-lán 72.717 K 84 f. Veszteség 22.149 K 13 f. Együtt 94.866 K 97 f.

Az Avasi Erdőipar Részvénytársaság igazgatósága.

Intézeti fehérneműek fiúk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők
kötények — asztalneműek — paplanok
matracok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár